

Lektionsplanering

Årskurs:

Gymnasiet

Ämne:

Samhällskunskap 1a1

Tema:

Introduktion till mänskliga rättigheter

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	De mänskliga rättigheterna; vilka de är, hur de förhåller sig till stat och individ och hur man kan utkräva sina individuella och kollektiva mänskliga rättigheter.
Betygskriterium (E)	Eleven visar grundläggande kunskaper om demokratiska värden och beslutsprocesser samt om mänskliga rättigheter. Eleven för enkla resonemang om olika frågor med koppling till demokratins möjligheter och utmaningar.

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till människorättigheter (10 min)

- Inled med att fråga eleverna vad de vet om mänskliga rättigheter.
- Definiera vad mänskliga rättigheter är och ge exempel på några av dem.
- Diskutera varför mänskliga rättigheter är viktiga.
- Ta upp historiska händelser kopplade till mänskliga rättigheter.
- Be eleverna fundera på situationer där mänskliga rättigheter har kränkts.

2. Gruppdiskussion (15 min)

- Dela in eleverna i grupper och ge dem olika fallstudier relaterade till kränkningar av mänskliga rättigheter.
- Varje grupp ska diskutera och förbereda en kort presentation av sitt fall.
- Uppmuntra användning av källor och fakta för att stärka deras argument.

- Låt grupperna diskutera hur samhället kan agera mot sådana kränkningar.
- Ge riktlinjer för nedskrivna argument och slutsatser.

3. Presentationer av gruppearbete (15 min)

- Gruppen presenterar sina fall för klassen.
- Uppmana klassen att ställa frågor till varje presenterande grupp.
- Diskutera olika perspektiv och lösningar som presenterades.
- Reflektera tillsammans över ämnet och olika slutsatser som dragits.
- Knyt diskussionen till aktuella händelser i världen.

4. Reflektion och avslutning (10 min)

- Sammanfatta lektionen genom att fråga varje elev vad de tagit med sig.
- Diskutera vikten av att vara medveten om mänskliga rättigheter.
- Ge exempel på hur man i sin vardag kan bidra till att skydda mänskliga rättigheter.
- Informera om nästa lektion och dess koppling till dagens ämne.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Mänskliga rättigheter:** Beskriv vad mänskliga rättigheter är och grunderna för dessa rättigheter. Relatera till universella förklaringar och konventioner. Diskutera vikten av att skydda dem och vad som händer när de kränks.
- **Historiska perspektiv:** Förklara hur historiska händelser har format dagens mänskliga rättigheter. Ge exempel på olika rörelser som kämpat för dessa rättigheter, t.ex. medborgarrättsrörelsen.
- **Globala utmaningar:** Ta upp aktuella exempel på var och hur mänskliga rättigheter hotas idag och diskutera penetrering av dessa i olika länder.
- **Civilsamhällets roll:** Diskutera hur civilsamhället och ideella organisationer spelar en roll i att skydda och främja mänskliga rättigheter. Ge exempel på kända organisationer.
- **Individuellt ansvar:** Prata om varje individs möjlighet att agera och påverka förändringar i samhället kring mänskliga rättigheter, genom exempelvis aktivism eller volontärarbete.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
-----	------------	-----------

Mänskliga rättigheter	Grundläggande rättigheter som tillkommer varje individ, oavsett nationalitet, kön eller etnicitet.	
Folkrätt	Lag och normer för internationella relationer som reglerar hur stater interagerar med varandra.	
Aktivism	Handlande för sociala, politiska eller ekonomiska förändringar i samhället.	Från engelska "activism", bildad från latinets "activus".

Diskussionsfrågor

- A. Varför tror du att det är viktigt att säkerställa mänskliga rättigheter i dagens samhälle?
- B. Hur kan individer påverka sina samhällen till att skydda mänskliga rättigheter?
- C. Finns det situationer där mänskliga rättigheter kan sättas åt sidan för säkerhetens skull? Diskutera för och emot.

Aktivitet

I denna aktivitet ska eleverna skapa en kampanj för att öka medvetenheten om en specifik mänsklig rättighet. Eleverna kan arbeta i grupper för att undersöka sin valda rättighet, skapa affischer, broschyrer eller digitala inlägg för sociala medier. De ska också tänka på hur de kan engagera sina klasskamrater och sprida information. Kampanjen avslutas med en presentation av deras resultat och hur de tror att deras kampanj kan göra skillnad.

Exit-ticket

Frågor	Svar
1. Vad är mänskliga rättigheter?	Grundläggande rättigheter som varje individ har.
2. Hur skyddas mänskliga rättigheter?	Genom lagar och internationella konventioner.
3. Nämn en organisation som arbetar med mänskliga rättigheter.	Amnesty International.
4. Vad är skillnaden mellan individuella och kollektiva rättigheter?	Individuella rättigheter skyddar enskilda, kollektiva rättigheter skyddar grupper.
5. Ge exempel på en kränkning av mänskliga rättigheter.	Diskriminering baserat på kön.

6. Varför är utbildning en viktig mänsklig rättighet?

För att varje individ ska kunna delta i samhället och utveckla sig själv.

7. Vad kan vi göra för att stötta mänskliga rättigheter?

Genom medvetenhet och aktivism, samt stödja organisationer som arbetar för rättigheterna.

8. Vad behöver förändras för att fler mänskliga rättigheter ska skyddas?

Ökad medvetenhet och engagemang från samhället och politiker.

Hemuppgift

I hemuppgiften får eleverna i uppgift att skriva en uppsats där de väljer en specifik mänsklig rättighet och beskriver dess betydelse i dagens samhälle. De ska undersöka historiska bakgrunder, aktuella utmaningar och förslag på förbättringar. Uppsatsen ska vara 2-3 A4 sidor lång och baseras på minst två relevanta källor.

Citat

"Mänskliga rättigheter är inte ett privilegium som kan beviljas eller tas bort av staten. De är en universell norm för alla människor." – Kofi Annan, 2005. Detta citat belyser vikten av att förstå att mänskliga rättigheter alltid tillkommer varje individ, oavsett omständigheternas art. Det understryker att skyddet av dessa rättigheter är grundläggande för ett demokratiskt samhälle.

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det:

☐ Word – Skapar ett dokument.

☐ PPT – Skapar en PPT.

➡ Nästa – Tar fram ytterligare en lektion.

☐ Hemuppgift – Utvecklar en hemuppgift för lektionen.

Tags: [Lektion](#)